

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05412

KEMP KINDERLAND ALBOM

Solomon Davidman

*Permanent preservation of this book was made possible
by James North & Dr. Richard Ruth
in honor of
the milestone birthday of Dr. Zelda Porte*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

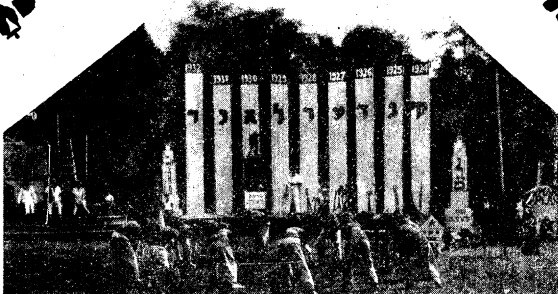
The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

קינדערלאַנד

אויפֿגעבן

קעגן

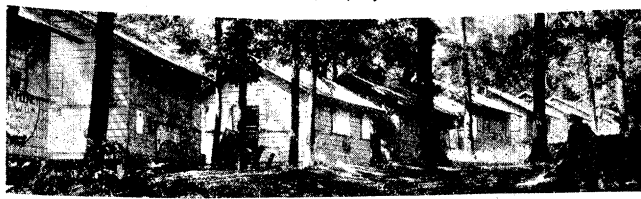

שליאָס צאָליבאַלן

ניד

דער קינדערלאַנד-פלאַם

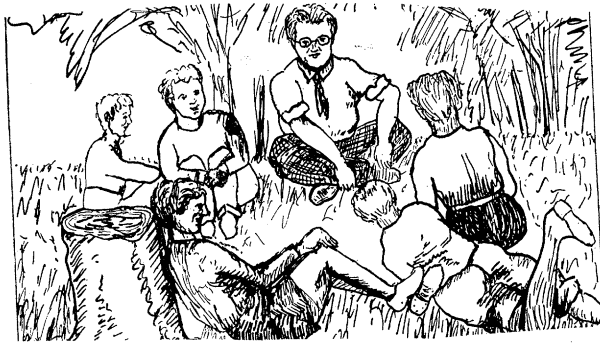
אינהאלט :

16
 מיר זיינען מיליאָן דער וועלדישער פֿליער (ענגליש).
 אידיש סיגל. אין דעם לאנד וואו מע לעבט אייביג. זע נאָר
 וואָס פאר א קעמפ מיר וואָבן. קעמפ קינדערלאנד אונזער
 שטאַלץ. מענדי טיין. דער גרויסער צירק.
 פרייז פון יעדעס ביכל 50 סענט און מער.
 אויב איר ווילט פארשפרייטן א צאל קאָפיעס, דערווארט
 אייך א מאַטשאַנע אין ווערטפולע ביכער.
 טרייבט זיך דורך : ש. דאָוויזמאן, 3110 ברייטן 3-סע
 גאס, ברוקלין נ.י. 1 1 2 3 5

22-21-20
 קינדערלאנד
 א.י. 16/1959

די אַרסטע קאַמפ-קינדערלאַנד אַרעסטאַנטן זיינען
 אַרומן פֿאַן צום קאַמפ-סאָרט און פֿאַרפֿאַרען
 א.י. קאַמפֿ.
 הויכע ו. הויכע און שוועסטער. הויכע ג.
 קאַמפֿ-קינדערלאַנד. הויכע ב. אַלעין צענטראַל אַלע.

מע דערציילט א מייסע

קעמפ קינדערלאַנד - אונזער שטאָרץ

דער צוציאונג- קויעך פון קינדערלאנד ליגט אין דער דערציאונג, וואָס מע גיט די קינדער אויף א גרויסן פארנעם אויף פארשיידנארטיגע אויפאנים.

איך וואָלט פארגלייבט קעמפ קינדערלאנד צו א גרויסן מוסטערהאפטן קינסטלערישן בוך: קינסטלע- ריש געשריבן, קינסטלעריש באצירט מיט הויך-קווא- ליפיצירטע צייצענונגען, געדרוקט אויף א מין פאר- מעט פאפיר מיט גאלדענע אויסיעס, געבונדן און צענויפגעשטעלט פון פאכלייט, וואָס בריינגען מיט זייערע פאך- קענטענישן צו דער מאדרייגע פון קונסט.

קומט מיט אונז אויף א קורצן טור. מע קומט אלע צוזאמען אין קעמפ אריין. די גרינע גראַזן און ביימער, דער זילבערנער טייך, די באַנגעלעך באגעגענען די קינדער מיט פרייד. יעדע גרו- פע מיט איר קאנסעלער מארשירט גלייך אוועק אין איר זומער- היים אריין. די ערשטע לעקציעס ווערן גע-

גיבן וועגן אליין מאכן די בעטן, האלטן אין אָר-
דענונג די קליידער, זיך ארומואסן, מאשירן צוזא -
מען אין עס - צימער, עסן צוזאמען. דאָס קינד ווערט
אריינגעבראכט אין זיין לאנד אריין. קינדערלאנד, אין
זיין וועלט, ער דארף זיך, אין א גרויסער מאָס, אליין
פארזאָרגן .

די באַנגעלאַ ווערט אָרגאניזירט אין א קאָלעקטיוו,
וואו איינער דארף באדינען א צווייטן. מע דערוויילט
באאמטע: פּאַרזיצער, סעקרעטאר, ספּאַרטמאַן, בריווטרעגער,
לאַנדרימאַן א.א.וו. יעדעס קינד ווערט א וויכטיגער
באשטאנד פון דער זומער- שטאַט.

דעם ערשטן פרימאַרגן שטייט שוין דער גאנצער קעמפ
אויף דורך געם רוף פון דער סירענע. מע טוט זיך אָן
שנעל און שיין, מע וואסט זיך גוט ארום, מע שטעלט
זיך אויס אין רייען, - און אונטער די קלאנגען פון
פייקלעך מארשירט מען פון די באַרג-און-סאָל באַנגעלעך
צו צוויי אין א ריי, צום סאלוט, אויפן סקווער. די
פּאָן ווערט ארויפגעצויגן .

פון פרישטיק וועלן די קינדער גיין אין באַנגעלאַ
מיטן קאנסעלער. זיי וועלן מאכן די בעטן, אויסרייניגן
די באַנגעלאַ, שרייבן בריוו צו די עלטערן. דערנאָך וועלן
זיי זיך לאָזן צו פארשידענע ארבעטן: פּוצן די באַנגעלאַ,
קלייבן בלומען און שיינע גראַזן, מאַלן, גאָרטן - ארבעט,
אויסשטעלונג, ביבליאָטעק, שול - שטונדע, לערנען אידיש,
מוזיקאלישע איבונגען, פּאַסט - אָפיס, לאַנדרי, שפּיטאַל,
סטאַליעריי, פלעכטן, נייען, - די בויער פון קינדערלאנד
שטעלן זיך צו זייערע ארבעטן מיט דער הילף פון די
קאנסעלער - לערער .

דער צווייטער האלבער טאָג הייבט זיך אָן מיט א רו-
שונדע. דערנאָך לאָזט מען זיך אוועק אויפן גרויסן

ספארש-פעלד: ב'עס-באל, וואלי-באל, בעסקעט-באל, שפרינגען,
לויפן, ציען, - אלערליי ספארטן צוגעפאסט לויטן עלטער
פון 6 ביז 14 יאָר. אָדער מע לאַזט זיך אוועק צום
סייך שווימען און שיפן זיך, וואסער-ספארטן, פארוועטן,
וואסער - קארניוואלן.

די אָוונטן ווערן אויסגענוצט לויט גרופעס, לויט
עלטער, פאר פארוויילונגען, לידער, געזאנג, טאנצן, שפילן,
שמועסן, לעקציעס, מואוויס, קאָנצערטן.
דער גאנצער טאָג גייט אוועק מיט לערנען, דערציען,
אָנווייזן, ארויסהעלפן דעם קינד, אים אנטוויקלען. דאָס
קינד פילט גאָרניט, ווייסט גאָרניט, אז ער ווערט דערצויגן,
איבערדערצויגן. ער ווערט געלערנט אויסצואוואקסן א נוצ-
לעכער מענטש, א גוטער אמעריקאנער, א באוואוסטזיניגער
איד, - א פראַגרעסיווער בירגער אין אונזער געזעלשאפט.
א צאל פון אונזערע זין און טעכטער (אויך פיינע),
וואָס זיינען דערצויגן געוואָרן אין קעמפ קינדערלאַנד,
זיינען שוין איצט אליין קאנטעלער אין קעמפ און-גיבן
איבער זייער דערפארונג צו נייע דוירעס.
דער הויפט-יאַנטעוו אין קעמפ איז שאבעס און זונטאָג.
טיילווייז הייבט זיך אָן דער יאַנטעוו פּהייטאָג אָוונט
מיט א מואווי.

שאבעס און זונטאָג זיינען די קינדער אויסגעפוצט אין
ווייסע קליידער. געזאנג און שפיל פארהילכן דעם קעמפ.
די פאָן-סאלוטן האָבן אינהאלט. זיי ווערן געוויזמעט
גרויסע מענטשן, אידישע שרייבער, וויכטיגע געשעענישן.
דער קלימאקס פון יאַנטעוו אין קעמפ קינדערלאַנד
ווערט דערגרייכט דורך צוויי גרויסע מאָסן-פאַרשטעלונג -
גען, וואָס ווערן דורכגעפירט אין מיט, און צום ענדע
פון סעזאָן. א פארברייכער ספעקטאַקל פון פארשידענע
קולטורן און זייערע ראַליעס אין דער אמעריקאנער
געשיכטע.

אונזער קעמפ קינדערלאַנד איז איינגעוויקלט אין
קישעף. איר קומט נאָר איינמאל אין קעמפ אריין און זעט

דאס לעבן און די אקטיוויטעטן פון די קינדער, ווערט איר
ווי פארקישעפט און עס ציט אייך יעדן זומער אין קעמפ
אריין. (זשורנאל " אונזער וואָרט ", יוני-יולי, 1945)

מ ע נ ד י ש י י ן

Mendy Shain

קינדער, קינדער, זאל זיין שטילן
הערט זיך צו דאָ מיט געפיל ;
הערט זיך צו דאָ מיט געדאנק ;
ס'איז א מייסע פון א יונג ,
וואָס האָט געוואָלט א שאַרפן קאַפּ ;
יעדעס וואָרט, א מין געזאנג ,
יעדע זילב, א זיסער קלונג .
ער האָט געוואָלט א שלייע צונג .
געוואָלט האָט קישעף אין די
הענט ; מיטן שטעקעלע א מאַך,
ווערן אלע מענטשן וואך; זינג-
גען מיט פון זאל די ווענט ו

געווען א גיבויר, אזא מין העלד, - זיי קומען ווייניג
אין דער וועלט.

געוואָלט א שטימע פון א לייב. יעדע זילבע, א מין
לויב. מיט א שמייכל אויף דער ליפ, יעדער ריר, איז ריסט,
ליד.

וויל א קינד א שוך, א קלייד; וויל א קינד מיט-פוטער
ברויט, זינגט איר מענדי א ליד פון פרייד, זינגט אים
מענדי א ליד פון נויט; וויל א קינד א טאנץ, א שפיל,
קומט געזאנג דאן מיט געפיל.

א ריז, די ברייט, שטענדיג גרייט מיט שוואונג און
דראנג ו. א זאָג געטאָן : " נו, נו, " לעסט גאַן, פרייד
צעשפרייט, דערלאנגט געזאנג "...

און עס זינגט באלד קינד- און- קייט. אזא ליבע,
אזא פרייד! ...

ער שטייט אינמיטן פעלד און קוועלט ; עס
 זינגט מיט אים דער טייך, דער וואלד ; עס זינגט
 מיט אים די גאנצע וועלט ! קינדער - צויבער-וואונ-
 דערלאנד, צויבער - לידער, וואונדער - טייך, -עס
 שטאלט דער וואונדער - מוזיקאנט !
 דאָס איז ניי-דאָ, עס זינגט זיך פריי-דאָ:
 אָט - דא שטייט מענדי, דער זינגער - בוים, וואָס
 זינגט אָן צוים, דעם שענסטן טרוים פון קינדערלאנד,
 קינדער - צויבער - וואונדערלאנד, צויבער-לידער,-
 עס שטאלט געזאנג פון מוזיקאנט !

א יאָנטעוו אין „קעמפ קינדערלאַנד“

א קאָנצערט. הערט געזאנג פון שווערער אר -
 בעט, ס'האָט די ווערט : קליינע קינדער , גרויסע קינ-
 דער, ארבעט - קינדער, ארבעטער - זינגער ווייזן וואונ -
 דערט, זינגען לידער. מידע גלידער זינגען לידער,
 אזא האַפענונג, אזא גלויבן אין די לידער, אין די
 לויבן, אזא גליען אין די אויגן ! הערצער קלאפן,
 שטימען קלינגען, אזא פֿין זינגען טיסן וואונדער -

בראדער דיריגענט.

עס זינגט אין מענדין יעדער אייווער, עס זינגט
אין מענדין יעדער גליד. יעדער ריר פון האנט איז
קישוף, יעדער ריר, איז ריטס, ליד. עס זינגען מיט
אין זאל די מענטשן, מענטשן בענטשן מענדיס קישוף,
מענטשן בענטשן מענדיס ליד. מענטשן קומען, מענטשן -
בלומען, קומען זינגען דאס געזאנג ז... " זאג
ניט קיינמאל, אז דו גייסט דעם לעצטן גאנג ז...!"
+++ +++ +++
ס'איז שטיל אין זאל. עפעס האט געגעבן א
שווערן פאל. עס רופט א קאל: "א דאקטער, א דאק-
טער, מענדי איז געפאלן!..."
"ס'קאן ניט זיין!... אזוי יונג?!... אזא
יונג?!..."

אינמיטן ליד איז מענדי פון אונז אוועק!...
און עס דאכט זיך, אז מענדי איז ניט געשטארבן,
בלויז זיין קישוף האט זיך אפגעטאן... און עס דאכט
זיך, אז ער דא איצט צווישן אונז. ער זינגט מיט
אונז אן אייגן ליד, א ליד פון טרויער און פון
פרייד, א ליד פון גלויבן און פון גליק!...
קינדער, קינדער, זאל זיין שטיל! הערט זיך צו
דא מיט געפיל, הערט זיך צו דא מיט געדאנק; ס'איז
א מייסע פון געזאנג, ס'איז א מייסע פון א יונג,
וואס האט געהאט א שארפן קאפ, יעדעס ווארט, א
זיסער קלונג; ער האט געהאט א שליפע צונג... און,
אוי-וויי, געשטארבן אזוי יונג...
הערט א נאמען, פ ע נ ד י ש י י ן! הערט
א נאמען, פול מיט כייין! אך, ווי שיין!...
מענדי שיין, מענדי שיין, זינג א ליד
פון פרייד, געוויין!...

(וואריאנט. אָקט. 1954. בראיטאן - ביטש)

זע נאָר, וואָס פאַר אַ קינדערלאַנד

קעמפּ מיר האָבן

גיט זיך אזוי אַוורעמעלע מיטן לערער. זיי גייען גע-
מיטלעך און שמייכלעך. אַוורעמעלע טראַגט די העפטן,
בלייפעדערס און קרייז. דער לערער טראַגט די ביכער,
ווייל די ביכער זיינען שווערער. זיי גייען מיטן באַרג
אַראָפּ-צו.

אַוורעמעלע איז דאָס ערשטע מאָל אין קעמפּ. אַ קליי-
נטיקער אזא איז אַוורעמעלע. נאָר אַ לעבעדיקער, אַ
רירעוודיקער. אינגאַנצן איז ער אַלט אַכט יאָר, נאָר ער
רעדט אידיש, ווי אַ גרויסער.

— דו ווייסט, אַוורעמעלע, אַז דו רעדסט זייער גוט
אידיש, זייער אַ פיינעם אידיש, דו קענסט שוין באַלד זיין
אַ לערער! — זאָגט דער לערער.

לאַכט אַוורעמעלע פון דעם לערערס זאָג און ער
מאַכט:

— סאָ מאַשל, ווען איך בין אַנגעקומען אין סקול אַריין,
האַב איך קיין ענגליש ניט געקאַנט. האָט די לערערין גע-
מיינט, אַז איך בין נאָר וואָס אַנגעקומען פון אייראָפּע! —
באַרימט זיך אַוורעמעלע.

אַוורעמעלע האָט רויטע האַר. רופט מען אים „רויטער
קאַפּ“. נאָר ס'אַרט אים ניט, ווייל זיין טאַטע איז אויך אַ
רויטער און דער לערער איז אויך אַ רויטער, וואָס-זשע
אַרט עס אים, אַז מע רופט אים רויטער קאַפּ!

זיין מאַמע האָט מוירע געהאַט אים צו לאָזן פאַרן אין
קעמפּ קינדערלאַנד: ווי אזוי לאָזט מען אַוועק אַ אינגעלע
פון אַכט יאָר פון דער היים? אַ אינגעלע, וואָס איז אלע זיי-
נע יאָרן געווען אין דער היים מיט דער מאַמען, מיטן
טאַטן, זאָל זי אים איצט אָפּלאָזן? — נאָר אַז זי האָט גע-
הערט, אַז אַוורעמעלעס שול-לערער פאַרט אויך אין קעמפּ

אַריין און ער וועט זיין דאַרטן אַן אויפפאַסער און אַוורע-
מעלע וועט זיין באַ אים אין באַנגעלאַ, איז וואָס-זשע האָט

זי מוירע? — האָט זי אים געשיקט.
גייען זיי אַראָפֿ-צו, מיטן באַרג. אַוורעמעלע טראַגט
די העפטן און זיי שרייב-פענדלעך און קרייד און דער לע-
רער טראַגט די ביכער, ווייל די ביכער זיינען שווערער.
— ווייסט, אַוורעמעלע, באַלד וועט זיך צעפּייפּן אַ
פּיף, אַז דער גאַנצער קעמפּ וועט עס דערהערן. — זאָגט
דער לערער.

— אַ פּיף, וואָסער פּיף וועט עס זיין? — אַז מילך
טרינקען מיר 4 אַזייגער, אויפשטיין, שטייען מיר אויף 7,
לייגן, לייגן מיר זיך 8 און עסן, עסן מיר 1, איז וואָס פאַר
אַ פּיף וועט עס קענען זיין? — וואונדערט זיך אַוורעמעלע
און צעעפנט ברייט די אייגעלעך.

— דער שול-פּיף! — לאַכט דער לערער, וואָס אַוורע-
מעלע ווייסט נאָך ניט — צען אַזייגער וועלן אַלע קינדער
גיין אין שול, וואָס דער קעמפּ האָט איינגעשטעלט.
— אַ סאָך שולן, לערער, וויפל שולן זיינען דאָ אין
קעמפּ? — פּרעגט אַוורעמעלע.

— דער גאַנצער קעמפּ איז איין שול, נאָר מע קען
דאָך ניט לערנען מיט קיין 400 קינדער מיט איין מאַל,
האָט מען איינגעשטעלט קלאַסן, 15 קלאַסן, און יעדער
קלאַס איז אַ שול פאַר זיך.

— איי-איי-איי — קראַצט זיך אַוורעמעלע אין זיין
רויט קעפעלע — גאַנצע 15 שולן. אוי, זע נאָר, ווי דער
סילווען טייך ליגט ווי אַ שפּיגעלע, זעסט?
— צי איך זע, איך קען שוין דעם טייך פאַר יאָרן און
יאָרן. דאָס גרייט ער זיך איצט צו, אַז באַלד נאָך דער שול-

שטונדע, וועלן זיך די קינדער גיבן אַ טו איבער און מע
וועט זיך לאָזן צום טייך באַדן! — מאַכט דער לערער.

— א-מיי — זאָגט ווייטער דער לערער — וואָרט דאָר-
טן דער גרויסער ספּאַרט-פעלד, ער וועט ניט אַנטלויפּן,
ער וואָרט, אַז אַלע קינדער וועלן זיך גיבן אַ לאַז אַהינ-
צו מיט די באַלן מיט די, בעטס מיט די שטריק און מיט
די שטייגלעך, די אייזערנע מאַסקע-שטייגלעך, וואָס מע
טוט אָן פּאַנעם דער קעטשער.

לאַכט ער, אַוורעמעלע, ס'איז אים אַזוי גוט. און מיט-
אמאָל גיט זיך אַ צעלאָז די סירענע מיט אַ גרויסן פּיף,
אַזאָ גרויסן פּיף, וואָס סע צעטראַגט זיך איבער אַלע טיילן
פון קעמפּ: איבער די וועלדלעך, איבערן טייך, איבער די
באַנגעלעך, איבערן שפּיטאַל און דער ביבליאָטעק און
קומט אזש אַרויף אַהערצו, אָפּן בערגל, וואו אַוורעמעלע
מיטן לערער גייען.

גיט זיך אַוורעמעלע אַ פאַרשטעק די אויערן מיט די
פינגער: — או-ווא, או-ווא, אַזאָ פּיף, אַזאָ גרויסער פּיף! —
— מאַכט אַוורעמעלע.

— און איצט קוק אַראָפּ פונעם באַרג, זעסט — מאַכט
 דער לערער — ווי די קינדער גייען שוין מיט די העפטן,
 מיט די ביכער און די בלייער אין שול אַריין?
 — איך זע, איך זע, אַוואָדע זע איך, איי-איי-איי —
 קראַצט זיך שוין ווידער אַוורעמעלע — עפּשער וואָלטן מיר
 זיך דורכגעאַנגען לעבן אַלע שולן, האַ, לערער?
 — יאָ, יאָ, אַוורעמעלע — מאַכט דער לערער — מיר
 וועלן טאַקע דורכגיין לעבן אַלע שולן, ווייל אונדזער שול
 איז דאַרטן אַזש, לעבן אַפּיס, לעבן באַנגעלאַ 8.
 און אַוורעמעלע און דער לערער גייען שוין אַביסעלע

באדן זיך

שנעלער: אַט דאָ, לעבן באַנגעלאַ 25, לערנען די 4-טע
 קלאַסניקעס. ס'איז דאָ גוט צו לערנען, ווייל אַנטקעגן ליגט
 דער טייך און קוקט אָף דיר. אַט דאָ, צווישן די באַנגעלעך
 21-22, אַרום דעם לאַנגן טיש, אָף די לאַנגע בענק, לער-
 נען די 3-טע קלאַסניקעס. זיי איז גוט, זיי געפינען זיך
 אַזוי ווי אין אַ סוקע צווישן ביימלעך.

און אַט דאָ, לעבן באַנגעלאַ 19, איז גאָר אַ מעכטיגע,
 דער טיש איז אין אַ וועלדעלע און ווען מע שטעלט זיך

אַרויף אָפּן טיש און מע גיט אַ גרויסן שפרונג, גאַר אַ גרויסן שפרונג, ווי טאַרזאַן, שפּרינגט מען אריבער אַלע ביימער פון וועלדל און פּוץ, גלייך אין וואַסער אַריין. און אַט דאַרטן, צווישן די באַנגעלעך 13-14, זינגט שוון דער לערער מיט די קינדערלעך. דאָס זיינען די אַנ-פאַנגער, די קינדער, וואָס זיינען נאָך אין קיין שול ניט געגאַנגען.

— נאָר, אַוורעמעלע, קום שנעל, מיר האָבן קיין צייט ניט איצט אויסצוזען און אויסצווייזן אין אַלע קעמפ-שולן, מירן שוין זיין אַן אַנדערש מאָל — יאָגט דער לערער, — מיר דאַרפן דאָך זיין אין צייט אין אונדזער שול לעבן באַנגעלאַ 8.

— או-וואָ, אַזעלכע שיינע שולן, דערער, — שטייכלט אַוורעמעלע, — און וואו-זשע זיינען די איבערי-קע שולן?

— און די איבעריקע שולן, — גייט שוין דער לערער שנעל, — די איבעריקע שולן, ניטאָ קיין איבעריקע שולן, אַוורעמעלע, — וויצלט זיך דער לערער, — די אַנדערע שולן געפינען זיך דאַרטן, אויבן, אין דער טענט-קאַלאַניע, פאַר די מיטלשולניקעס, אין דער ביבליאָטעק, וואָס אָפּן באַרג לעבן שפיטאַל אין נאָך און נאָך און נאָך. קום, קום שנעלער. אין איין טאַג ווילסטו אַליץ וויסן, אַוורעמעלע. מע דאַרף ניט. די וועלט זאָגט אַ ווערטל: „אז מע וויל אַלצדינג וויסן מיטאַמאַל, ווערט מען גיך גרוי און אַלט!“ לאַכט אַוורעמעלע פון לערערס זאַגן און לערערס ווערטלעך. אַ גאַנצער וויסער, דער לערער, אַלצדינג ווייסט ער. און אים איז גוט, אַוורעמעלען, וואָס ער איז אין קעמפ קינדערלאַנד. ער וועט שוין דאָ אַ סאָך לערנען און האָבן אַ סאָך פאַרגעניגנס. ס'איז דאָך דאָ אַזוי גוט: טייד, גראַז און ביימער; מואוויס, ספּאַרט און שפּיל, און אַ לע-רער מיט אַ שול דערצו.

וועט ער נאָך היינט פאַרנאַכט שרייבן אַ קאַרטל צו זיינע עלטערן:

„טייערער טאַטע און טייערע מאַמע!“

און ער וועט זיי באַשרייבן דעם גאַנצן קעמפ און בעטן מע זאָל יעדן איינעם פון זיינע פריינט איבערגעבן, וואָס פאַר אַ טייערער קעמפ דאָ איז. און צום סאָף וועט ער אויסמאַלן אַ בילד און אונטערשרייבן:

„זע נאָר, זע נאָר, וואָס פאַר אַ קינדערלאַנד-שול מיר האָבן.“

געדרוקט: „מאַרגן-פרייהייט“. מיי, 1940, נ.י.

מיר זיינען א מיליאן

(דעקלאַראַציע פון דער סעריע „פּאָליטאָגראַמען“)

פון שלוימע דאָוידמאַן

ס'איז געקומען היינט
דאָס פּרידן-וואָרט אויף אידיש —
איך הויב ערשט אָן אַ קאַמף,
מיט אַלע מיניע מיליאָן פּרוינט
קעגן אַלע מינים פיינט! . . .
סאָ כידעש?
וואָס אידיש
פילט אַ קאַמף פאַר פּרידן?!

מיר זיינען שטאַרק!
מיר האָבן מוט!
אונז שרעקט ניט קיין
שום מורדע!

מיר זיינען
איבער וועלט
אַ מ י ל י אָן
פּראָגרעסיווע אידן! . . .
(געשריבן: 1טער יולי 1963, ברוקלין, נ. י.)

אַ מיליאָן אידן
רעדן אויף מיין שפּראַך;
ווי די זעלנער,
שטייען אויף דער וואַך!

זיי היטן אידיש
דינען זאָל דעם פּרידן;
מיר זיינען אַ מיליאָן
פּראָגרעסיווע אידן!

וואַרשע, מאַסקווע און איסראַעל,
אומגעטום זיינען מיר דאָ.
אונזער וואָרט איז פּוֹל
מיט ליבע און מיט יאָ.

אונזער אידיש קעמפט,
קעגן אַלערליי פאַשיסטן —
קעגן אַלע מינים מערדער,
וואָס ווילן וועלט פאַרוויסטן . . .

עס געפונען זיך ביים שרייבער

אַ צאל קאַפּים פון די פּרועדירע כּיכּער און כּיכּלעך, אויב
איר זיינט פּאַראַאנימערעטורט, שרייבט זיך דורך. אויב זיי איר נע-
פּיגען זיך כּיכּער און כּיכּלעך פון דעם שרייבער, און איר האַלט זיי
ביים ארדיוטורפּן, מוט עס נעם, שיקט זיי צוריק צו שרייבער.
אַדרעסירט:

3110 Brighton 3rd St., Brooklyn, 35, N.Y., Apt. 5E — NI 8-0984
S. DAVIDMAN

שרום

אין דעם לאנד וואו מען לעבט אייביק!...

• שלמה דאוידמאן

יעקב שייפער

ווייסט איר גאר וואס, קינדער, איך וועל איך דער- ציגן פון א לאנד, וואו מען לעבט אייביק. שמעלט ניט אויס אויף מיר קען גרויסע אויגן. אלצדינג וואס איך וועל אנט דערציילן איז אמת...

פאראן א לאנד, וואו מען לעבט אייביק. מענטשן און זאכן לעבן אייביק. פאראן דארט א טבע, קוקט ער אויס ווי א גרויסער שפיגל, א זילבערנער שפיגל. און ארום דעם ברעג שטיינען וועלדלעך מיט פארשוידענע בנימער און בנימלעך און בלומען און גראזן. און אין מיטן די וועלדלעך שטיינען שטיבלעך פון אלערליי קאלירן.

און ארום און ארום ליגן ברעג מיט קאלירטע פלד- דער. און ווען די לבנה קומט אהין צוגאסט און קוקט אראפ אין יענעם לאנד אריין, לאכט זי. און אין יענעם לאנד איז זייער פרוגלעך. קען מלחמות קומען דארט קיינמאל ניט פאר.

א גאנצן ווינטער שלאפט דאס לאנד מיטן טבע, מיט די וועלדלעך, מיט די בערגלעך, מיט די שטיבל- לעך. אליין שלאפט אונטערן צודעק פון שניי. גאר אז ס'קומט דער זומער, כאפט עס זיך אויף, דאס לאנד, אין עס הויבט אן לעבן: די גראזן, די בנימער ווערן גריין; די בלומען קריגן אלערליי קאלירן; די שטיבלעך צעעפענען טירן און פענצמער.

און אין אונטן שטיינעס טאג קומען אן פון די קליינע שטיינען און וועגן הונדערטער און הונדערטער קינדער, קליינע און גרויסע, יונגע און עלטערע. זיי פארן אן מיט געזאנג און פרוגד. זיי באזעצן זיך אין די שטיבלעך און עההויבט אן לעבן און לאכן און זיך פרוילעך מאכן.

דאס גאנצע לאנד דארטן איז פול מיט געלעכטער, פרוגד, טענען, מארשן, מוזיק, ספארט, טעאטער, מוזיק, קעמפ-פייערן.

און די אלע זיבן חלען, און די אלע טויזנט פרוגדן, וואס קינדער קענען אויסטראכטן, אויסוינגען, אויס- שפילן, אויסטאנצן, ווערן דארטן איינגעזאפט אין דער ערד; ווערן דארטן איינגעשפונען אין די גראזן און צווישן ים בנימער; ווערן דארטן אויסגעטרוגן קען פון שפיגלדיקן טבע, — און איבער די בערגלעך, איבער די וועלדלעך, איבערן גאנצן לאנד, הימל און דער לבנה פארבלעכט די גרויסע פרוגד אויף אייביק. אליין לעבט אייביק.

פאראן דארט א פישוק-פישאק. האט זיך איינמאל אוועקגעזעצט כוב דער, פישאק א געזאנג-מיטמער

יאנקל און האט ארויסגעכוישופט וואונדערלעכע מיט-
לאדיעס פאר יידישע לידער. ווערן די לידער געוונ-
גען איבער דער גאנצער וועלט. וועט שוין אייביק
לעבן דער געזאנג-מינסטער יאנקל מיט די לידער.

פאראן דארטן א יידישע טשערעפאכע. פארוואס
א יידישע? — ווייל א דיכטער-לערער נחום, וואס
האט זי איינמאל באגעגנט בנים ברעג פון טנג, האט
אויף איר פאנצערל אויסגעפארבט זיין גאמען אויף
יידיש. זי דערמאנט וועגן דעם דיכטער-לערער נחום,
וואס האט אנגעשריבן א סך לידער וועגן דעם לאנד
וואו מ'לעבט אונזיק. איז איבער דער גאנצער וועלט,
וואו ס'איז פאראן א קינדער-שול, לערנט מען, דעק
לאמירט מען די לידער פון דעם דיכטער-לערער נחום.
און דער דיכטער און די לידער און די טשערעפאכע
וועלן לעבן אונזיק.

און ווידער איז דא א געשיכטע פון א בחור'ל בעני.
אט דער בעני איז געווען איינער פון די גרעסטע
שווימער, ארקעסטער-פירער און איז געווען באליבט
איבערן אונזיק לאנד. איז ער אויסגעוואקסן א גרוי-
סער העלד, א העלדישער פליער. ער איז געווען
א גרויסער קעמפער קעגן היטלערן איז דער לעצטער
קלאמה. און זיין גאמען איז פארשריבן געווארן אין
דער געשיכטע. אייביק, אייביק, וועט שוין לעבן
דער בחור בעני...

איז וואס זשע, איך וועל אונך דען איצטער אויס-
דערצונולן אלע טויזנט-און-איין געשיכטעס פון יענעם
לאנד? —

ערשטנס, וועט עס נעמען טויזנט-און-איין נאכט
צו דערציילן.

און צווייטנס, אפשר וואלט איר זיך אלליין דורכגע-
פארן אין יענעם לאנד ארביין?!

דאס איז דאס לאנד וואו מען לעבט אייביק.
דאס איז א זומערלאנד.

און דערפאר, וואס די מערסטע איינוואוינער זיינען
דארטן קינדער, ווערט עס אנגערופן —
קינדערלאנד! ...

מאי 1948 יונגווארדן

א פרימארגן מיט דער טענצעריין און דיכטעריין
א י ד י ט ס י ג ל (אונזער פראגרעסיווע יסינ-
דערעלא ") פון שלוימע דאוידמאן

זונטאג אינדערפרי, דעם 21-טן יאנואר, 1968, האט דער
" וועסט-ברוקלין" מאָרגן-פרייהייט " קאָמיטעט געהאט
דעם קאָוועד און דעם פארגעניגן פאַרזושטעלן די כאַטעווע
טענצעריין און דיכטעריין א י ד י ט ס י ג ל, ביים אָפּען-
פאַרום, אין 407 בראיטאָן-ביטש עוועניו.
עס איז בעמעס געווען א שיינער קולטורעלער פרי-
מאָרגן. די פארזאמלטע האָבן געהאט גרויס האנאָע. אידיש
סיגל האָט זיך איבערטראָפּן. מע דארף האָבן קויעך און טא-
לאנט פאַרצוליייענען א שטונדע מיט פופצן מינוט, אָן אויפ-
הער, פאַעזיע, און האלטן דעם אוילעם געשפּאַנט.
פאר מיר און א צאָל פארזאמלטע האָט זיך אנטדעקט א
נייע אידיש סיגל: א באגאבטע דיסטעריין, פאר מיר, ווי אן
אכט-יאָר-קאנסעלער: און לערער אין " קעמפ-קינדער-
לאנד", איז אידיש סיגל געווען די טאנצן-לערעריין. זי האָט
געקאָנט אפילו א בער מאכן טאנצן. איך האָב אפילו ערגעץ,
אין מעשעך פון די דערמאָנטע יאָרן, אָנגעשריבן א לידל
וועגן איר. צי צו א קעמפ-פייער, צי גלאט אזוי, עס האָט
זיך געגראמט אזוי:

טענצעריין

שיין ווי א קינד,
גרינג, ווי דער ווינט,
פליט זי געשווינד.
א מאָך מיט דער האנט,
בלייבן אלע געשפּאַנט,
גלייך שטיין, ווי א וואַנט.
א בויג מיט'ן קעפל,
גרויס, ווי אַן עפל.
א פאָך מיט'ן פוס,
גרויס, ווי א נוס.
א דריי מיט'ן קערפער, ווי א גאַנד
און ס'איז שוין פארטיק א טאַנק.

EDITH SEGAL

photo Kamen

גיי ריכט זיך, אז די באגאבטע טאנץ-לערערין וועט
ווערן אויך א באגאבטע דיכטערין.
די טונדע און פופצן מינוט האט זי פארנומען מיט
לייענען, אויסזינגען, קימאט- אויסטאנצן, אויף א דראמא-
טישן אויפן פון איר דריטן (און עפטער פערטן) באנד
לידער. לידער אויף אידישע טעמעס: עליאָקום צונזער (איר
מאמע און פרוי צונזער זיינען געווען לייבלעכע פריינט
און שכיינים אויף דער איסט-סייד, וואו אידיט איז גע-
בוירן און דערצויגן געוואָרן); וועגן אַשווענסטים, וואו
זי איז פּערזענלעך געווען; וועגן אומגעבראכטן אידישן
פּאַלק אין פּוילן, און אנדערע אידן, א דריטל פון אידישן
פּאַלק, - און אנדערע פּאַלקס-מאַטיוון. אָבער, הויפטזעכלעך,
איז אידיט א דיכטערין פון-און-פאר קינדער; פאר די
קינדער פון דער גאנצער וועלט.

מאקס דזשענקינס, אונזער כאַשעווער וועטעראן-טוער
און ארבקאָר, וואָס איז געווען פּאַרזיצער ביים אָפּען -
פּאַרום מיט אידיט סיגל, האָט געלייענט אויף ר ו ס י ש
אן איבערזעצונג פון אידיט לידער אין א רוסישן זשור-
נאל. אידיט האָט אונז געוויזן אן איבערזעצונג אויף
פ ר א נ צ ו י ז י ש פון אירס א ליד, מיט נאָטן. עס
גייען אַן פארוואנדלונגען וועגן איבערזעצן אירע קינדער-
לידער אויף ה ע ב ר ע א י ש.

ווען איך שרייב די שורעס, ליגן פאר מיר צוויי זאמ-
לונגען קינדער- לידער. איינס, " קום מיט מיר" (קאם וויט
מי) 64 זייטן, קינסטלעריש ארויסגעגעבן פון ציטאדעל
פרעס. 49 לידער און פּאַעמעס אילוסטרירט פון סעמועל
קיימען (איר מאן), רעקאַמענדירט פון דר. בענדזשאמין
ספאק, דער בארימטער קינדער-דאָקטאָר-ספּעציאליסט און שאַ-
לעס - קעמפער, ער שרייבט: " עלטערן דארפן אזעלכע בי-
כער, אז זייערע קינדער זאָלן אָנהייבן דיינקען, ווען
זיי זיינען יונג מיט ליבע זענען קינדער מיט אן

אנדער הויט " . לענגסטאָן פֿיוז שרייבט : " קום מיט מיר " איז א זייער-ווארעם(לאָוולי) ביכל פערפעקט - קישעוודיג, פול מיט הומאָר און פארוויילונג. איך האָב עס זייער ליב " . ד ז ש י מ ס פ א ר מ ע ר ש ר י י ב ט ; " איינע פון די גרעסטע טראגעדיעס פון אונזער גע- זעלשאפט איז, וואָס סינע און פאָראורטייל ווערן אי- בערגעגעבן פון דאָר-צו-דאָר, אפּנלו אין די ביכער, וואָס אונזערע קינדער ליינען. " קום מיט מיר " איז א שיינער און ווערטפולער ענטפער צו דער פראַבלעם " .

ס'איז ניט שיער צו איבערזעצן א פאָר לידער אין דעם ארטיקל, איר, אייערע קינדער און אייניקלעך דארפן ליינען די לידער :

(ווי אר פיפל) מיר זיינען מענטשן

מיר זיינען מענטשן, איך און דו,
ווי די מענטשן, וואָס גייען פארביי,
מיר זיינען די זעלבע, אָבער פארשיידן אויך,
איך בין איך און דו ביסט דו.

די צווייטע זאמלונג הייסט: " זיי מיין פריינט "

(בי מי פרענד) 4 8 זייטן, ארויסגעגעבן פון זעלבן דערמאָנטן פארלאג, אילוסטרירט פון דעם באקאנטן אילוסטרא- טאָר-קינסטלער הערב קוירקמאן.

די ערשטע זאמלונג האט געהאט צוויי אויפלאגעס,
 1963 און 1964. די צווייטע זאמלונג האט געהאט פינף
 אויפלאגעס: 1952, 1958, 1961, און 1964. "זיי מיין
 פריינט" איז אויך רעקאמענדירט פון דר. ספאק.
 סין א' קייסי זאגט: "די פאָעמעס זיינען פאָטעט און
 ווארעס. זיי מאכן אונז צו דערמאָנען, אז מיר זיינען
 געווען קינדער."
 רובי די, שטערן פון בינע און טי-ווי זאגט:
 "וואָס פארא ווארעמער מאיכ ל, געלערנט, און עס
 ווילט זיך טאנצן. וואָס פאר אן אידייע!" עס מאכט
 די קינדער פילן ווי פאָעטן און שטאַלצע "...
 דר. יאָאכים פרינץ, פרעזידענט פון אמעריקאנער אידישן
 קאָנגרעס, זאגט: "א זייער ווארעמער און שיינער בייטראג
 צו די פראָבלעמען פון לעבן צוזאמען מיט פעל-
 קעך פון פארשידענע ראסן און קאָלירן."
 "די גוירל סקאט לידער" (זשורנאל) שרייבט: "פאָל
 מיט פריילעכקייט פון קינדהייט."
 אָט איז א לידל, וואס רעדט פאר זיך אליין:
איי דיפערענט לענגוויסט) אן אנדער שפראך:
 כ'האב באגעגנט א מיידל, וואָס איז געקומען פון
 אן אנדער לאנד.
 כ'האָב ניט געקאָנט איר שפראך, אָבער כ'האָב איר
 גענומען ביי דער האנט.
 מיר האָבן געטאנצט צוזאמען, און געהאט אזוי
 פיל פרייד;
 טאנצן איז א שפראך, וואָס קינד און גרויס
 פארשטייט.

אידיט קומט ארויס פון דער אָרמקייט פון
 דער ניו-יאָרקער איסט-סיטי, וואו זי איז גע-
 בוירן און דערצויגן געוואָרן. זי האָט געטאנצט אויף די
 טראַטוארן צו דער מוזיק פון אן אָרגל, אין די קארגע
 צוויי צענדליג יאָרן, האָט זי געוואונען דעם 7-טן פריז

פאר אירע " ליריקס" און מוזיק אין א קאָנסעסט פון דער
 " הענרי סעטלמענט קעמפ- ליד" ...
 אידיט איז אונזער " סינדערעלע" זי איז די טאנץ-
 מייסטערין פון אונזערע עלעמענטארע-מיטלשול- און העכע-
 רע שולן. און " קינדערלאנד- לעיקלאנד" זי איז א ו י ר
 אונזער קינסטלערין- דיכטערין פון א פאָר דוירעס. זי איז
 אייביג יונג. זי איז די באצויבערין פון טויזנטער.
 מיר האָבן זיך צעקושט ביי דער באגעגעניש. מיין זון
 ב ל ע ק י, וואָס איז א דערפאָלגרייכער קינסטלער-מאלער-
 סקולפּטאָר (אדווערטייזער); מיין טאכטער ב ר א ו נ י, וואָס
 איז איצט א סקולפּלערערין, כאַטש זי האָט דריי קינדער
 און א מאן א געהילף-פרינציפאל, -איז אויך א געראַטענע
 סקולפּטאָרין און טענצערין און הונדערטער געראַטענע קינ-
 דער האָבן, טיילווייז, צו פארדאנקען דער כאַטעווער דער-
 ציערין א י ד י ט ס י ג ל .

פון ע. באַלזל

קינדערמאָג

ניט געקלערט און ניט געטראַכט,
 כאָדן זיך פון פרי ביז נאַכט,
 מאַכן קונצן אלערליי,
 שפּרינג אין וואַסער, אינגס און צווינג.
 הענט ניט וואַשן, צינג — ניט רינג,
 און מנגן בעט וועל הינגט ניט מאַכן,
 פּוסט און פּאַס וועל איך מיר גינג
 און פון יעדן זיך אויסלאַכן.

וואָס זשע טוט מען היינט אליין?
 פּרוב איז קעמפ היינט, פריי איז טיין,
 וואוהיין איך וויל מיר, קען איך גיין,
 קעמפ איז היינט דאָר שײן און ריין.
 איך וועל קוויטשען, גרילצן העכער,
 מומלען היינט ווי מיר געפעלט,
 שפּרינגען וועל איך אָף די דעכער —
 קינדערמאָג איז איינגעשטעלט!

ד ע ר ג ר ו י ס ע ר צ י ר ק

(א קעמפ-שול סצענע) פון שלוימע דאווידמאן
(בינע : גרויסער פארוואנג מיט אויסגעמאָלטע פארשידענע
כאיעס. א גרויסער אויפשריפט אין א האלבער לעוואָנע. "
דער גרויסער צירק " עס הערט זיך א טרומייטן-שפיל. עס
קומט ארויס דער פאיאז מיט א בייטש אין דער זאנט. נאָך
יעדן ארויסטריט פון א כאיע, הערט זיך א טרומייט ט אָדער
אַרקעסטער- שפיל. מע קאָן נוצן א וויקטראַלע ווינטער די
קוליסן.)

פאיאז ; (אין פאיאזן-קליידער) כאיעס דארטן זיין
אין וואלד, אויף בוים, אויף צווייגן. קומען זיי אין שטאַט
איז באלד פארשפארן זיי הינטער שטייגן ; כאיעס קאָנען
פריי ניט זיין, שארפע ציין און נעגל; כאפן זיי א מענטש
אריין, דערשטיקן זיי ווי פייגל. דערפאר איז מיעס א
שטיק וועלט, ווילד איצט און מעשוגע; כאיעס האבן זיך
פארשטעלט און שלינגען איין די קלוגע !... זעט דעם
צירק, דעם גרויסן צירק, מיט די ווילדע העלדן: יעדע כא-
יע מיט איר שטריך, מיט רעספעקט צו מעלדן ! (גייט אוועק
אין א זייט. עס קומט ארויס דער לייב מיט א לייב-
טכויר קאָסטיום.)

לייב : איך בין די שטארקסטע כאיע אויף דער וועלט!
איך בין פון שטאַט און וואלד דער העלד. איך שלינג דאָס
פלייש פון קינד און מענטש; איך טרינק דאָס בלוט און
גאָט איך בענטש ! (שטעלט זיך אוועק אין א זייט.)
בער : (קומט ארויס אין בער -קאָסטיום) איך שריי מעכ
טיג מיט מיין קאל. מיין לאפע פאלט אויף יעדן שווער !
איך הערש אויף בארג און הערש אין טאָל : ציטערט !
דאָס בין איך דער גרויסער בער ! איך צעקוועטש דאָס
מענטש - געביין. איך זויה און זופ פון פאָלק דאָס בלוט...!

איך בין דער בייזער אונטערדריקער. און מיט מיינע
שארפע ציין צערייט איך יעדערן אויף שטיקער!

(שטעלט זיך אין א זייט)

וואָלף : (אין וואָלף - קאָסטיום, קומט אריין) =

איך פיר אַן א שפּיל, ווי אין גאַלף, איך בין דער וואָלף.
איך בין אין סטאַט, נאָר איך קום פון וואלד ווער עס
שטעלט זיך מיר אנטקעגן, פרעס איך אויפן אָרט אים באלד!

((שטעלט זיך אין א זייט)

שלאנג : (אין שלאנג-קאָסטיום, קומט ארויס) איך

בין אויף וועלט די גרעסטע שלאנג. איך בין אויף וועלט
די העלדין פון מאכן קראנק די מענטשן מיט מיין גיפט :
מיט וואָרט און בילד און ליד !... זאָלט איר בענטשן
גאָט און מיך אויף יעדן שריט און טריט !

(גייט אוועק אין א זייט)

פוקס : (קומט אריין אין פוקס - קאָסטיום) קינדער,

גלאַצט מיט די אויגן פרום, זאָגט, אז איך בין אומעטום ;
אלע אינאיינעם קוקט צום הימל, מאכט ניט אַן קיין גרויסן
טומל !... עס ווארט א " יענע וועלט " אויף אייך. דאַרטן
וועט איר ווערן רייך ! זאָגט-זשע אליין אַ מי י י ו !...
אלע : (כאיעס און מיטשפילער) אַ מי י י ו !...

(שטעלט זיך אוועק אין א זייט)

אָדלער : (אָדלער - קאָסטיום, קומט ארויס פליענדיג)

איך ווינק צו יעדן מיט אן אייגעלע, ווי אן אומשולדיג
פייגעלע. איך האב געלייגט א פיין אייגעלע, בריינגט עס
רייכע א מאטבייעלע. איך פלי מיר אויך און ס'איז מיר

גוט;

(שטעלט זיך אין א זייט.)

פיארוקע : (אין א פיאווקע - קאָסטיום. קריכט אריין)
וואָס טויג מיר אייער צירקן- שפּיל, איך האָב פאר דעם
ניט קיין געפּיל. איך זוך א ניי געשעפט, ביזנעס מינע
גייען שלעכט!... א מילכאַמע - געשעפט פאר פּראָפּיטן; גע-
שעפּטן צו פארשפּרייטן!... שיקט, שיקט ארויס די קנעכטן!...
(שטעלט זיך אין א זייט.)

אמוניציע-מאגנאט : (יאטשערקע- קאָסטיום, מיט ביק-
סלעך אין דער האַנט, קומט ארויס) ביקסלעך וועלן מיר
שטענדיג גרייטן, שלאכטן דאָ פארשפּרייטן; לערנט זיך גוט
שיסן, וואָס מער בלוט פארגיסן!... פון בלוט א סאך
ווערט א טייך, ווערן מיר דאן זייער רייך!... (עט
קומען ארויס קינדער מיט ביקסלעך אין די הענט. די
כאיעס שטעלן זיך אויס ווי קאָמאנדירן לעבן די קינדער,
זיי גיבן באפעלן)

כאיעס : איינס, צוויי, מארשירט אין ריי, איינס,
צוויי, מארשירט אין ריי, שיסט נאָר גוט, פארגיסט מער
בלוט! סיי- ווי - סיי ניטאָ פאר אייך קיין ברויט!
ניט געקארגט קיין בליי און שרויט, שיסט אין סוינע,
שיסט אויף טויט! סיי- ווי - סיי ניטאָ פאר אייך
קיין ברויט!... איינס, צוויי, מארשירט אין ריי, איינס,
צוויי, מארשירט אין ריי!...

א קאָל (פון הינטער די קוליסן) : קינדער! די
שלאכטן זיינען נאָר פאר די אינטערעסן פון די רייכע!
זיי זאלן קריגן מער פּראָפּיטן, ווערן רייכער! מיר גיבן
אוועק אונזערע לעבנס אומזיסט; דער פאשיזם פארשפּרייט
ראטן - האט און מילכאַמעס! נידער מיט פאשיסט! נעמט
די ביקסן אין די הענט אריין און פארטרייבט די כא-
יעס אין וואלד אריין!... (קינדער דרייען זייערע

ביקסן אויס קעגן די כאיעס)
 קינדער : כאיעס, אין צירק אריין, כאיעס אין די
 שטייגן !... (פֿאַרהאַנג) געדרוקט אין " קינדער-
 ווינקל ", "מ.פ" ארום (1939, געענדערט, 1951)

געשיכטעס פֿאַר גרויס און קליין

his mind. He learned so much here. He got so much experience of life right here in the Camp, and if indeed he is a hero of his country, he has to thank the Camp a great deal for it. . . .

And it seems to him, as if he hears the children speak among themselves: "He shot down maybe a hundred airplanes, our Benny. Our hero is the greatest hero in the world!"

"He must be the greatest," says another, "since he comes from Camp Kinderland!"

And all the four hundred children look at him with such wide-open eyes. They adore him; they are envious of him; they are hurt that they are so young and cannot be fliers, too. . . .

And Benny's hand is not healed yet. He has a wound in it. Benny does not tell them that he had been wounded in his fight against the foe and that he had continued his fight with one hand, that he had not thought of his wound at all, that he had not felt his pain when he was fighting the enemy.

When he was shooting down the pirate fliers, he beheld in his mind's eye the children of his Jewish people whom the fascist-fliers had cut down in Europe, and he took vengeance in behalf of them.

And now Benny is about to speak. He is introduced. He receives a great ovation. The square resounds with the hurrahs and shouts of the children and the adults present. It takes some time before the audience is hushed—and Benny stands still and smiles. He opens his mouth; he wants to speak, but they will not let him do so. Finally, there is silence, and Benny speaks:

"Children and parents!

"Thanks for the reception. I am not the only hero. I am one of many. The Jewish people have given birth to many heroes during the course of its millennial existence, in all the countries of the world and now, too, in this just war against fascism, there are in every land, many Jewish heroes. . . .

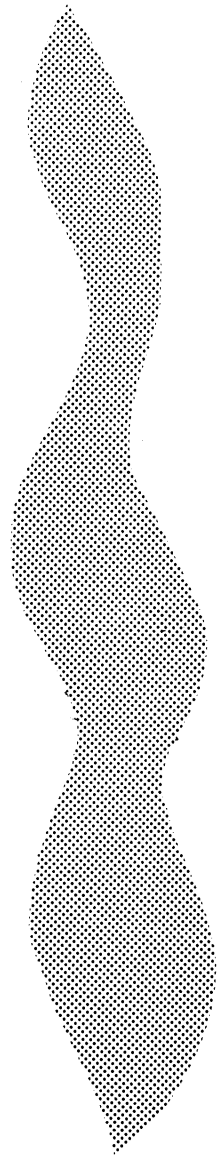
"The war is not yet over, and there will be other heroes. . . and you children, be ready, learn to know things, and when you are grown up, let us hope there will be no more wars, and you will be heroes of science, of art and culture.

"When my hand is healed up, I shall ask that I be sent against Berlin! . . . In Berlin, we shall finish the war. . . ."

And Benny talked on and on. He told of events in the war. He told of various islands in the Pacific. . . and it seemed as if Benny suddenly might soar away in an airplane, and would take all the children with him, and would ride them across the sky, and show them many lands. . . .

* * *

And the children, and the parents, the counselors, directors and workers of the Camp, all decided that Benny must have his name engraved on all the walls, so that everyone might remember it forever: "*The Heroic Aviator.*"

then to the right; he flies in zig-zag fashion. . . . The five fascist airplanes have opened up their fiery mouths. . . they rain death upon him. . . but Benny as yet does not reply with fire. . . . They think, those five vultures, without doubt, that a lamb occupies that American airplane, a frightened little lamb, which is so scared of them that it cannot shoot at them, or perhaps he has no ammunition with which to shoot. . . and so they bespatter him with deadly shot. . . still he makes no reply but when he has played his game with them and has spiralled through them, and has given them sufficient irritation, even as a little bird might anger five wolves lurking for it, and refuses to allow itself to be caught. . . so he suddenly let loose his fire, as from a belching volcano. Soon one swastika-marked airplane was turning over, as with a trail of fire, it swung downward to the earth, and a-non a Japanese vulture was in flames, too, its wings blazing away, while with a screech and a yelp, like a wild beast, it was being hurtled to the ground.

A third airplane, either out of fear or because the flier was wounded, began to swing away. . . while the two that were still nearby tried to continue the fight. . . .

But now Benny reminded himself that he must be on time at a designated place on an important mission. . . so he let himself go and the two airplanes could not longer catch up with him. . . .

* * *

When Benny made a few remarks over the radio, his voice was recognized immediately: "Yes, indeed, it is our Benny, our Benny from Camp Kinderland! . . ."

5.

Four hundred children are arrayed in the Square at Camp Kinderland. The children are all dressed in their finest. The American flag flutters in the breeze. They sing a song, a song of praise. Thousands of adults, their parents, stand nearby. On the platform sit the directors and leaders of the Camp.

Camp Kinderland is welcoming a great guest: Benny, the heroic aviator has come to the Camp to bring a greeting from the war front and to receive a greeting from the camp of his boyhood.

Everyone talks about Benny's heroic achievements; everyone praises his courage and stoutness of heart.

Benny sits on the platform and smiles. He feels happy. He sees so many children around him. He recalls the day when he first arrived at Camp Kinderland. He was eleven years old then. He reviews his eight years in the Camp, in

And all at once, quite unexpectedly, the news was heard over the radio, which was flashed throughout the country, that a new American hero had appeared that a Jewish heroic aviator had distinguished himself in battle, and that his name was Benny. . . .

"Benny! Was it maybe their Benny of Camp Kinderland?" asked the children who had known Benny, who had been thinking of him, and, therefore, wished very much that it would be their own Benny, indeed.

So they listened with bated breath to the tales told about Benny. . . . What a great hero he was, how he had downed ships of the enemy, how he had protected our armies from Japanese fire, how he had dominated the heights, the sky, how he had borne himself with courage and spirit on the wings of his plane.

Once he flew his airplane on an important mission. He floated courageously in the air. He was bearing something very important with him . . . a military plan. He had to bring it to a designated place at an appointed time, and he, Benny, was happy and full of joy, that he had been trusted with such a military errand. . . .

But suddenly he hears a motor drone in the distance. . . . It must be a very strong motor, indeed . . . several motors, in fact. He looks about him on all sides . . . he looks up and down. . . . He knows well enough now that several airplanes are approaching him. . . . There are several, indeed. . . . They come down from the clouds. . . . He can see them already. . . . One, two, three, four, five . . . there are five of them. . . . He will have to turn back. No, he must not turn back. . . . He is sure to lose out. . . . He will fight them with all his strength. . . .

And he prepares all his strength for them, all his senses, his capacities, and his happy thoughts. . . . He will fight them. . . . Not only must fascism be annihilated on the ground but also in the sky, in the heights above. . . .

And the five vultures, the black eagles, begin their assault upon Benny. They spread out; they wish to encircle him; they plan to shoot him down as if he were a little bird.

But Benny does not flee from them. He flies to meet them. . . . He flies straight at them . . . faster and ever faster he speeds his bestarred American eagle . . . and suddenly he sees swastikas, two swastikas on two airplanes. . . . So! They have come even here, the Hitlerites! They want to rule the world! The earth and the sky! . . .

And a stronger hate entered Benny's heart, a hate against the double murderers: the Japanese and the Germans, against the "super-race" and against the "brown beasts." They wished to destroy everything human in the world! . . .

And he speeds his airplane up and down, now to the left,

Benny was already grown up. He was admired by thousands of New York Jewish children who had been in Camp Kinderland. Benny was admired by all the counselors and camp directors. . . .

And often he, Benny, would sit on the shores of the river, sit with his friends, and talk with them.

"Oh, if they would only let him, he would take an airplane and fly to Berlin and destroy Hitler! . . ."

4.

And then came the 7th of December, 1941—the Pearl Harbor catastrophe. . . . Hitler's partner, treacherous Japan, fell upon our land, like a gangster, without warning, without a declaration of war. . . . The land was convulsed. The mighty voice of the American people was heard through the mouth of President Roosevelt: "We shall remember Pearl Harbor!! . . ."

And the best and most loyal of citizens soon joined the army, as volunteers, and Benny, too, enlisted.

"I want to be a flier!" he asked.

"A flier?" the military officer repeated.

"Yes, a flier!"

As soon they began to examine Benny, as to whether he could qualify as a flier: He had excellent hearing; he could hear far-away sounds. He had good eyesight; he could see well and far. He had a good mind. He could assimilate all and knew war's business. He had a fine, intelligent discipline, and he was an athlete, all the traits essential in an aviator.

And many days and weeks passed by, and Benny learned how to fly. He wanted to be an aviator; he wanted to be one of the best, because he was a Jew, and a Jew needed to show greater heroism, Benny knew, to plague the anti-Semites who tell fantastic tales that Jews are afraid to fight. Benny must be a better fighter because he is the son of Jewish workers, and so is a greater foe of the fascists . . . and Benny muses on all that; he must be a great hero because he wishes that the children of Camp Kinderland might hear of him. He wishes them to know that he flies so that he can take revenge against the Japanese who have attacked his country, who have been persecuting the Chinese people for such a long time; he must avenge the Chinese children which the Japanese have murdered.

And he will fly to Berlin as well: He will avenge the hundreds of thousands of Jews and non-Jews who Hitler has murdered; for the hundreds of thousands of Jewish children whom Hitler has poisoned . . . and buried alive. . . .

* * *

the river and the vegetation, to the flowers and the gamefield—he bids farewell to everything.

Ah! He will certainly yearn for the camp all winter. He will surely long for it!

But he also resolves; he swears by each and every pebble, lane and wood-patch that he would do everything for his parents, so that they may send him next year to Camp Kinderland once more! . . .

3.

And so year in, year out, for eight successive years, Benny came with hundreds of other Jewish boys to Camp Kinderland. Each year, Benny had new experiences. He knew the camp from end to end. He knew the program of each day, of each week, of each season by heart. If he were older, he could be the director of the whole camp.

He learned a great deal in the eight summer seasons he spent at Camp Kinderland.

The little children have to be watched. They have to be covered at night, because they uncover themselves. He knew it as well as the counselor. Whenever a rain comes beating down, one must run from bungalow to bungalow and shut the windows. The little children must be watched so that they do not creep off into the wild plants where they might get "poison ivy"; they must be watched so that they do not overeat; also that they eat enough, and not fill themselves up with green apples from the trees. They must wash their faces and their hair, cut their nails, keep their feet clean, change clothes according to the weather—in general, that they must keep well.

They must also be kept in good spirits, and be entertained. Benny became the director of the camp orchestra, the director of the gamefield, and of the waterfront. He made the children very happy. He was himself an American-Jewish boy; he himself had been raised in Camp Kinderland, and well understood the spirit of an American-Jewish child.

And Benny received the full training and instruction which the counselors, teachers and directors gave him.

He attained a broader knowledge of Jewish life the world over, of the life of workers in all lands. . . .

And when Hitler became the ruler of Germany, Benny became his foe, like all Jewish children the world over, because Hitler first declared war upon the Jews and the workers.

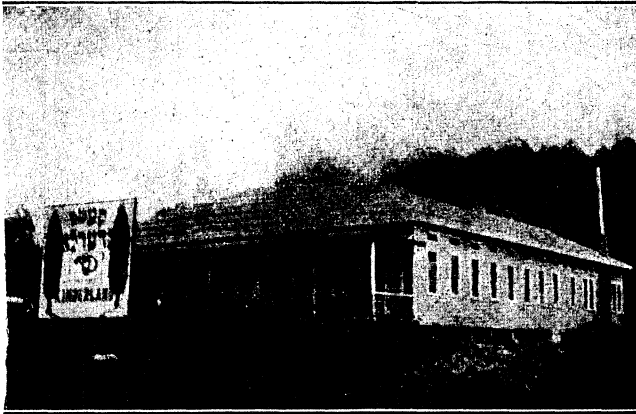
* * *

rowing, in every way he was outstanding.

Benny became the pride of his bungalow, of his group. He became a leader. The counselor thought very highly of him. He held him up as a model to all the other boys.

The life at the camp struck root in Benny and provided him with a discipline which called forth the respect of everybody. When the counselor related the news of the world, everyone was bound to listen quietly. When money and

יאסל קאמליער טעאטער אין קעמפ קינדערלאַנד

sweets were received from one's parents, these had to be shared with all children. If anyone understood a thing more clearly than another, he was bound to explain it to the other. If one was ignorant of anything, he must ask about it. One must be friendly with everyone. Each task must be performed in the best and finest manner.

Benny was admired by everyone. The directors and many of the counselors knew him well. The camp physician, the nurses, the camp matron, many of the camp workers recognized him. They knew him because of his obedience, his kindness and sound discipline. Benny's name often appeared on the honor list of the children who distinguished themselves for cleanliness, sports, work and camp duties. . . .

And thus in play, in entertainment and in work, the summer was soon gone, and soon, very soon, indeed, the ten buses would return and take the children home again. They would go back to the city, resume the public and Jewish school work, and repeat the daily tasks of children. . . .

And so Benny broods as he walks along, all quietly within himself. He bids farewell to the woods around the camp, to

“One for all and all for each other! . . .”

The counselor spoke many words to him, and Benny listened to them all.

In the bungalow, among the boys of his group, however, he was already something of a hero, for he had been the first to go down alone to the river! . . .

2.

Benny's love for the camp waxed stronger every day. The whole daily routine was precious to him: Everyone rose together. The siren woke them up. They marched in rows to the dining room; they sang while on their way. They saluted the flag. After their breakfast, each one of them made his bed, and cleaned up his bungalow. They put their things together, to keep everything clean, so that they would be well and strong.

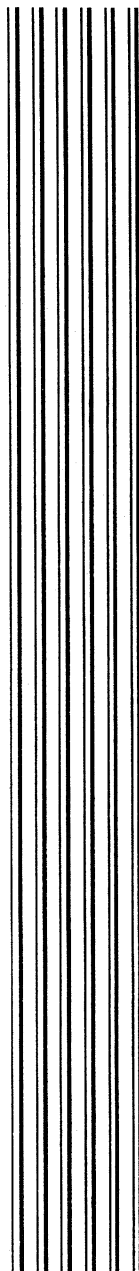
Then they wrote letters to their parents. They read; they played; they did some useful work. They prepared a wall bulletin. The counselor told a story. They bathed and rowed. After luncheon they rested. They went to the playing field and had a ball game. After supper, they took a walk around the camp. Before they went to sleep, the counselor told them a story. . . . Benny was busy from morn to bed-time. He had something to do all the time, so he felt well and happy.

* * *

Movies were shown on Friday. On Saturday and Sunday they decked themselves out in white. It was holiday time. All kinds of parades and entertainments were presented then in the camp. Parents came visiting. They wanted to see their children, and Benny's parents came, too. They were very happy to know that Benny liked the camp so much. Saturday evening there was a camp-fire. Benny enjoyed putting up the branches and logs on the fire. Everyone sang around the fire. Recitations were given. There was dancing, introductions, story-telling, and Benny had some beautiful recitation to present.

A wind orchestra was assembled in the camp. Benny loved to play an instrument. He loved music very much. He learned fast and knew the songs before long. The musical director immediately recognized his talent and spent much time with him, and got to love him very much.

Benny also distinguished himself in the games. On the athletic field, he participated in running, in basketball, in baseball, in high jumping, in volley ball, in all games. Benny was always the winner. On the river, too: in swimming, in

He harassed one old camper so much with his questions that the fellow actually treated him to a whopper which he would remember the rest of his life.

"There," this lad told him, "in Camp Kinderland, everything is done in grand style. Early every morning, a cow moves along from bungalow to bungalow. The children rush out with their glasses. They push a button, and the cow gives them a glass of milk. Lambs frisk about, and bring "lamb chops." The hens deposit their eggs right into one's mouth. Ice cream is drawn directly from the wall. Kinderland is the best land of all! . . ."

All the children laughed and Benny laughed as well, and asked no more questions. He made up his mind he would find out for himself. . . .

And at once, the buses turned aside, went through a gate, and letting their horns hoot away, they came to a sudden stop.

In the camp, the children were greeted with joy: "Welcome, dear guests!" A group of adults helped them to take their parcels off the buses. The children leaped out and remained with their counselors.

Benny saw a vast tract of land, spacious and free: grass, bowers, trees, bungalows, several buildings, too, and in the distance such a beautiful stream. Benny admired it all. He was very pleased.

"Oh, what a beautiful big river!"

He looked around him on all sides. No one was there. He wanted to take off his clothes at once and go for a swim when, all at once, his counselor was at his side:

"Benny, Benny," cried the counselor, "Come up!"

So Benny joints him. The counselor walks along with him and explains to him that he must never bathe by himself. Everyone bathes together; everyone dines together; all spend their time together. In Kinderland, all life is spent in common. This is the rule accepted by all the children and the adults who wish to live here as friends:

and factories, in the stores and market places, so that their children might have a good life, and be able to spend their summer vacation merrily. . . .

Many of the children know where they are bound for. They were there the previous year and the preceding years as well. That is how they know the camp songs, and that is the reason of their merriment. A number of the children are going there for the first time, and so ask about the place. They look out of the windows and wish to know if they still have a long trip ahead.

And among all those children going to the camp was Benny. Benny was a dark lad, a handsome fellow with rosy cheeks and clean, well-formed features, a shock of hair, and with two shrewd, fast-moving eyes.

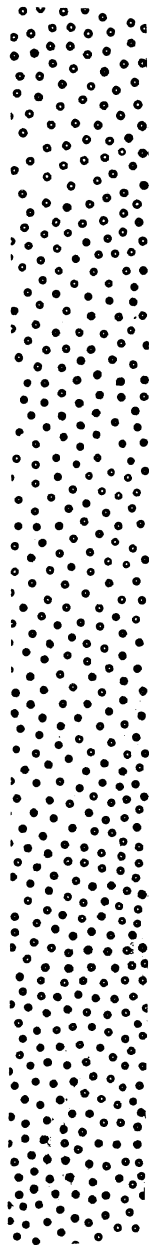
His eyes fit about because he is very impatient and full of energy. He wants to see everything, everything around him. He wants to understand it all. He has two ears—which receive all and hear everything. They hear the sounds that are furthest off, and if ever he hears any sound, any word, which he cannot comprehend, his ears prick up, like a hare's, and he listens *more intently* still.

Benny is already eleven years old, but it is the first time he is making a trip without his parents. He is going to the camp where he will be without his parents, without his brothers and sisters, for ten whole weeks. He will sleep on a new bed, a camp-bed, not his home-bed which he likes so well. He will eat the food which all will eat, perhaps not the fine dishes which his mother prepared for him. He will live a different life. He does not know exactly what kind of life the camp offers.

But Benny has no fear. Why should he fear anything? He is with the children of the Jewish school where he studied. They are going to the camp, so he is going, too. Anyway, Benny was never a timid fellow. He was never afraid.

He is curious, however. He, Benny, would like to know beforehand how the camp looks, what they would do there the whole day, whether there is a stream to bathe in, if he will be able to play ball there—he wants to know everything.

And so he rides in the bus with thirty-nine other children. His eyes peer in all directions. He gazes at the farmlands and the woods. He notes the hamlets and the villages. It is all new to him. One cannot see it in the city. He listens to everybody and hears each story, and he never lets off asking questions of the old campers.

THE HEROIC AVIATOR

Short Story by SOLOMON DAVIDMAN

I.

ACROSS the narrow and quiet lanes that are screened within the farmlands and the woods, move ten buses. They speed rapidly by, as if they were racing on a wager as to which of them would arrive first at a designated place. They raise a dust; they scatter the pebbles that lie in the way. They brush against the branches of the trees that overhang the roadway.

The motors of the ten buses drone and hiss; their horns hoot and give signals, issue warnings: "Take heed, ye forward-drivers! Tru-tru-tru! Say the signals—make room! We ride merrily along! We bring exalted guests! We bring the most precious of human beings! We bring children!"

Blithe voices, a noisy din, merry songs are heard from the buses. School songs, American songs in Yiddish and in English, songs of Jewish life, of the life of workers, of camp life—all kinds of songs are heard.

And the chanting and the din the children make, and the droning and hissing of the motors, and the hooting of the horns, awaken the quiet landscape round about! The cows, the calves and the horses prick up their ears. They ask one another in their animal speech who it is that is interrupting them in their munching of the grass, who it is that makes all the racket?

The ducks and the geese, the hens and the roosters flap up their wings and spread them wide as if they would fly away. They soar into the air but soon are down again, and cackle to one another: "Oi, oi, someone is coming with such a howl. They want to seize us, oi, oi, run away!"

And all the dogs and puppies of the farmhouses run after the buses and bark and yelp so loudly that they become hoarse. They think the children are doing something wicked to them and to their masters.

It seems, too, as if all the grass and all the vegetation of the earth, as if the flowers and the trees, the houses and the sky itself—as if all have opened their ears and mouths and want to know: Who it is that are coursing along these narrow and quiet lanes, along the roads hidden among the farmlands and the woods, with those merry songs and din.

Several hundred Jewish children it is, from New York, who are bound for their summer vacation. They are the children of Jewish workmen, of Jewish artisans and tradesmen. Their Jewish fathers and mothers work hard in the shops

דאווידמאנס „סאבוויי-ביבליאטעק“

19 א. ראבלין (ר. יוקלסאָן)

הייס און דערציאונג, אפריל, 1942.

ארויסצוגעבן ליעזיביכלעך אין א קעשענע-פארמאט איז זייער א וויכטיקער אויפטוה און פאר דעם קומט **Yiddish** דאווידמאנען פארדינטע אנערקענונג. זיין „סאבוויי-ביבליאטעק“ וואָס ער האָט אנגעהויבן אַרבייטען מיט אַן ערעך **1937** זי צוריק, פון וועלכער עס זיינען ביז איצט שוין דערשינען **15** העפטן, האָט אויף דעם קלאַרסטן אויפן איבערצינגט, אַז עס איז אַ פיינער אויפטו.

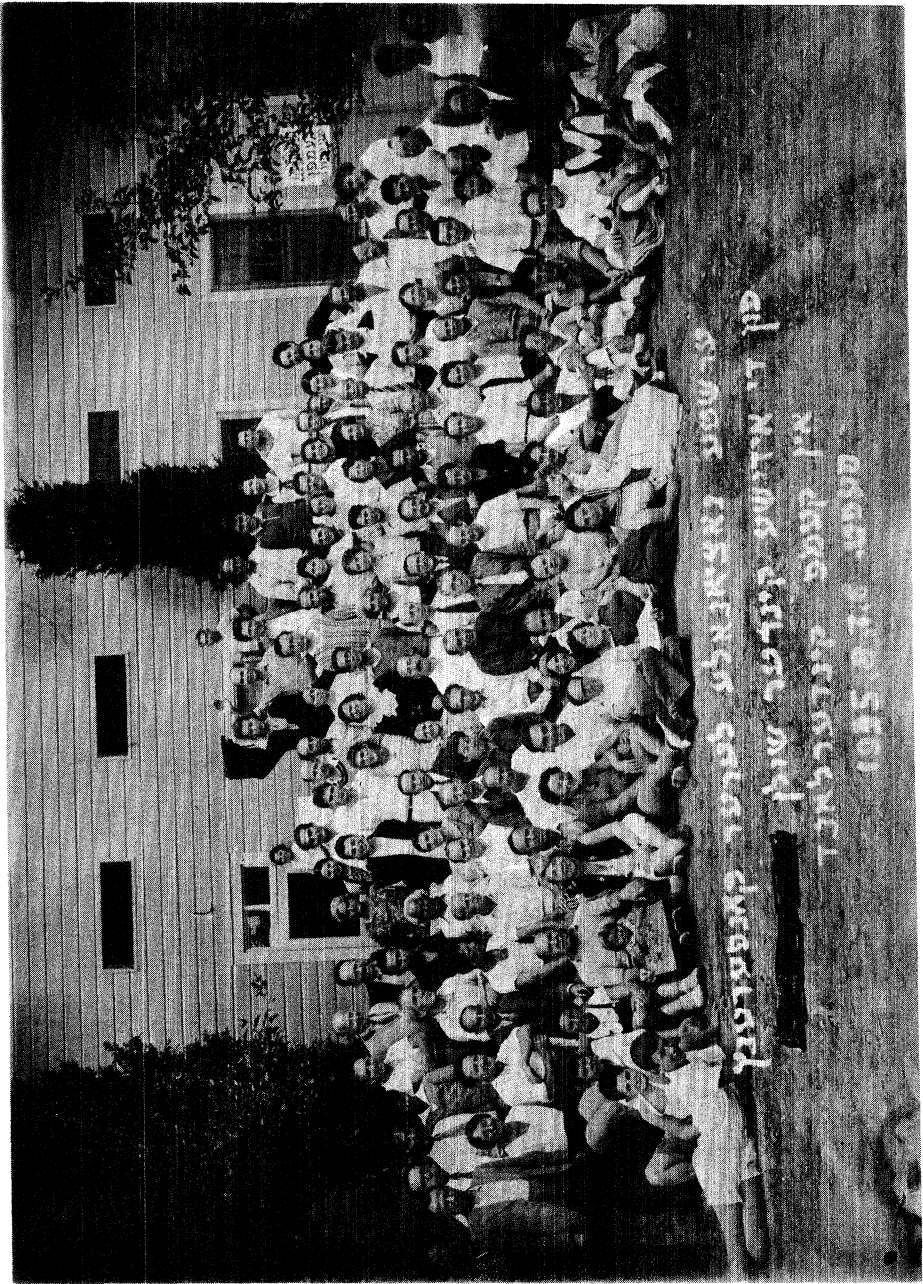
זיין „סאבוויי-ביבליאטעק“ האָט דאווידמאָן אַנגעהויבן אויף זיין אייגענער איניציאַטיווע. דאָס באַווייזט, אַז ווען איינער איז אַנטשלאָסן דורכצופירן עפעס אַ וויכטיקע זאַך, קאָן ער דאָס טאָן. דאווידמאָן האָט אויף די פאַדערבלעטער פון יעדן ביכל פון דער „סאבוויי-ביבליאטעק“ אַרױסגעדרוקט: „טױזנט געשיכטעס פאַר גרויס און קליין“. אין איינעם פון די ביכלעך, אין דער פאַרמע פון אַ בריוול צו די ליענער, פאַרויכערט דאווידמאָן, אַז ער מיינט טאקע זייער ערנסט אַרױסצגעבן טױזנט אַזעלכע ביכלעך, און דערציילט אַפילו, אַז דער מאַטעריאַל פאַר די ביכלעך האָט ער שוין פאַקטיש אַנגעשריבן.

וואָס איז שײַנד דער אַנדעם פון אַזאַ ביבליאטעק האָט דאווידמאָן אַרױסגעבראַכט עפעס נייעס. ביכלעך נומער 6 („און אַט-אַזוי וועט זיך ענדיקן די **מלחמה**“), נומער 7 („דאָס אַפֿ געברענטע פּעזערל“), **און** אויסגעצייכנט **מיינעלע** פאַר קינדער מיט אַ צוגעפאַסטן סטיל — נומ. 9 („זומער וועט באַלד קומען“) איז אויך אינטערעסאַנט פאַר קינדער און איז געשריבן אין אַ באַשטימטן סטיל. וואָס איז שײַנד שפּראַך ליידיט, דאַכט זיך, דער סטיל באַיסט פון דעם, וואָס די שפּראַך איז ניט גענוג אַרומגעשליפן און אייניקע זאַצן זיינען אַ ביסל צו לויז. דאָס זיינען **עפּעס** די עטלעכע מינוטן פון דער „סאבוויי-ביבליאטעק“. אין אלגעמיין וויל איך זאָגן, אַז דער אינהאַלט פון אייניקע ביכלעך איז אַן אינטערעסאַנטער און צוליב דעם האָבן זיי אַ באַשטימטן ווערט. ספּעציעל פאַר שול-קינדער. דער אינהאַלט פון די מערסטע ביכ- לעך טראַגט אַ באַשטימטן סאַציאַלן כאַראַקטער און גיט די קינדער אַ באַגריף פון וויכטיקע געשעענישן. אזוי, צום ביישפּיל, שילדערט דאווידמאָן אין דעם ביכל נומער 2 די **מענטש-געשעעניש** און העלדישקייט פון די פאַלקס-מענטשן פון זייער אַנטשלאָסענעם קאַמף פאַר באַפֿרייאַנג אַלס אויסדרוק פון דעם אַנגעזאַמלטן צאַרן קעגן דעם ברוטאַלן צאַריזם. דאָ ווערט געשילדערט דער שוידער פון **מלחמה** און עס ווערט גלאַרפּיזירט די העלדישקייט פון דעם לערער וועלכער האָט באַזאַלט מיט זיין אייגן לעבן, קעגן צו ראַטעווען די קינדער פון אַ באַג- דע פאַרזאַמטשטיקעס. זייער איינדרוקספול איז דער אינהאַלט פון ביכל נומער 3. אין וועלכן דער אידישער לערער, סאַלאַמאָן, גייט אוועק אין דאַרף צו די פּויערים, אַראַנזשירט זיי און אַלס רעזולטאַט, לאָזט דאָס גאַנצע דאַרף זיך אַוועק צו אַ גרופּע אויסגעהונגערטע אַרמיער מיט שפּיץ.

פון אַ באַזונדער כאַראַקטער זיינען די ביאָגראַפישע כאַראַקטעריסטיקס פון אַ צאָל פון אונדזערע פירער און געזעלשאַפטלעכע טוער. דעם שטאַרקסטן איינדרוק מאַכט דאָס ביכל נומער 1: „דער לערער האָט פאַרמאַכט די אויגן“. דאָ שילדערט דאווידמאָן זייער וואַרעם די פּערזאָן מ. אַלין, זיין קעמפּערשקייט און זיין **כאַריזמע** פאַרציאונג צו מענטשן.

אַ **כאַראַקטעריסטיק** פון דאווידמאָן און אַ כאַראַקטעריסטיק פון דאוויד שקליאַר, אונדזער באַוואוסטן שול-טוער („און אזאַ איד זאָלסטו זיין“, ביכל נומער 11), און אַ כאַראַקטעריסטיק פון איינעם פון די אַנגעזענע לערער פון אונדזערע **שולן**, לייבל שאפּיראַ. אין דעם ביכל נומער 4. וואָס טראַגט דעם נאָמען „פינף אינגעלעך און דער לערער לייבל“. גאָר פונדעסטוועגן נאָלעט גאַרניט געשאַדט, אַז אַט-די ביאָגראַפישע זאַלן זיין עטוואָס גרעסער, אזוי אַז דער ליענער זאָל באַקומען אַ ברייטערן באַגריף און אַ גענויערע באַקאַנטשאַפט מיט אונדזערע אַנפירנדיקע מענטשן.

אין אלגעמיין קומט דאווידמאנען אַ **ישע-קיינע** פאַר דער איניציאַטיווע פון אַרױסגעבן די „סאבוויי-ביבליאטעק“. ביי אַנדערע פעלקער איז עס **עפּעס** ניט קיין נייעס. „פאַקעט-עדי- שאַנס“ זיינען אין אַמעריקע איינע פון די גאַנגבאַרסטע **פּובליקאַטעס** אויף דעם ליטעראַרישן מאַרק. **פאַנער** דאווידמאנען דאַרף מען דערמאניקן און באַגריסן פאַר דעם וויכטיקן פּיאַנערישן אייפטו.

CLASS OF 1911
L. M. HARRIS, PRINCIPAL
J. H. HARRIS, SUPERVISOR
1911